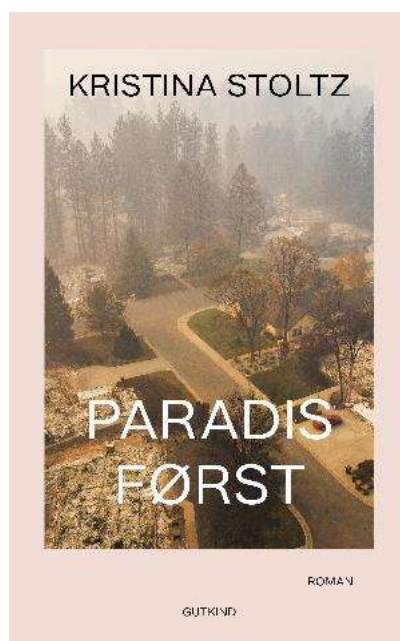

BOG

PARADIS FØRST (/BOEGER/PARADIS- FOERST-ROMAN)

Af Kristina Stoltz (/forfattere/kristina-stoltz) (2020)

LÅN PÅ BIBLIOTEKET ([HTTPS://BIBLIOTEK.DK/DA/SEARCH/WORK/?](https://bibliotek.dk/da/search/work/?))

Log ind (/user/login?destination=/boeger/paradis-foerst-roman) for at anmelde
SEARCH_BLOCK_FORM=870970-BASIS%3A48699979&FRAGMENT=CONTENT)

Facebook
([http://www.facebook.com/share.php?
u=http://litteratursiden.dk/boeger/paradis-
foerst-roman&title=Paradis først](http://www.facebook.com/share.php?u=http://litteratursiden.dk/boeger/paradis-foerst-roman&title=Paradis%20f%C3%B8rst))

Tweet ([https://twitter.com/intent/tweet?
url=http://litteratursiden.dk/boeger/paradis-
foerst-roman&status=Paradis først
+http://litteratursiden.dk/boeger/paradis-
foerst-roman](https://twitter.com/intent/tweet?url=http://litteratursiden.dk/boeger/paradis-foerst-roman&status=Paradis%20f%C3%B8rst%20+http://litteratursiden.dk/boeger/paradis-foerst-roman))

En dansk kvinde møder sin fortidige kærlighed i et politisk forarmet USA med vold og racisme i stærkt erindringsfletværk, hvor kroppen genoplever datid i nutid.

TAGS:

FORELSKELSE (/TAXONOMY/TERM/3296)
PARFORHOLD (/TAXONOMY/TERM/13726)

KÆRLIGHED (/TAXONOMY/TERM/41)
SAMFUNDSFORHOLD (/TAXONOMY/TERM/9159)

ANMELDELSE

16 sep.20

(/index.php/users/k
riis-langdahl)

Af Britta Riis Langdahl

(/index.php/users/britta-riis-langdahl)

Redaktør

En dansk kvinde møder sin fortidige kærlighed i et politisk forarmet USA med vold og racisme i stærkt erindringsfletværk, hvor kroppen genoplever datid i nutid.

I denne stærke roman udforsker Stoltz den menneskelige hukommelse. Kan man egentlig stole på det, man husker, og det, man glemmer, fra en tid, hvor følelserne var vilde og store? Stoltz fører sin læser ud i alle afkroge af hukommelsen og viser, at erindring forandres af den nutid, vi befinder os i.

Kristina begiver sig ud på en rejse til USA, hvor hun efter 20 år genser sin store ungdomskærlighed, Marlon. Hun skulle have deltaget i hans bryllup med den nuværende kæreste Skyler, men et dødsfald i familien udskyder festen og Kristina befinder sig i USA sammen med Marlon og deres fælles fortid. Besøget får minderne til at rulle, og snart er Kristina viklet ind i et tankespind, hvor hukommelsen synes at flytte rundt på virkeligheden. "Hvilke dele af dig og mig har rod i en fælles virkelighed?"

'Paradis først' er langt fra en flydende, feel good kærlighedshistorie. Hverken den rene kærlighed eller en "happy end" er Stoltz' ærinde. Romanen graver dybt i komplekse menneskelige tematikker som identitet, betydningen af at høre til, vold og et racediskriminerende amerikansk samfund.

Marlons ophav med en afroamerikansk far og en hvid mor er den baggrund, der tegner billedet af USA. Han er vokset op i et sort kvarter med en hvid mor, og har en

splittet identitet med i bagagen. Flere voldsomme passager i romanen udfolder Marlons livspræmisser, hvor man skal kigge langt efter ligeret og ligeværd for sorte amerikanere. 'Paradis først' skriver sig ind i en højaktuel debat, som på det seneste er kulmineret i Black Lives matter". Der er langt til paradisiske tilstand i det USA Stoltz præsenterer. I romanen brænder *Paradise* ned, og honning er noget, der er pakket i en plasticbeholder.

"Det har altid været sådan at jeg falder ud af virkeligheden, når jeg lander i USA."

Stoltz er lidt af en håndværker i fortællekunst med en skarp sans for den sproglig detalje. Det store fortælle talent udfoldede hun sidst i den formidable roman *Cahun*

(<https://litteratursiden.dk/index.php/boeger/cahun-en-roman-om-claude-cahun>) (2019), om den franske surrealist og feminist Claude Cahun. I 'Paradis først' eksperimenterer hun med flere avancerede greb. I samme passage veksles der mellem datid og nutid, og der skiftes fortæller og synsvinkel: Jeget erindrer en hændelse og midt i fortællingen skifter vinklen til tredje person, og fortællingen ses ude fra. Stoltz opfinder på den måde et dobbelt blik: Jeget og kroppen oplever datid i nutid og et registrerende blik lægger distance til den omtvistelige virkelighed.

Den fascinerende romans overskridelse af gængse fortællegreb gør romanen udfordrende for læseren, men det er også her, man som læser bliver aktiv i fortællingen. Gang på gang må man tænke efter og svæve i refleksionen. 'Paradis først' er som en flyvetur med uendelighed til alle sider:

"Måske er man ikke andet end den tid, der er gået, når man hænger heroppe i mellemrummet."